

Taks op effectenrekeningen

Wat is het?

De eerste taks op effectenrekeningen is in een arrest van 2019 vernietigd door het Grondwettelijk Hof. Op 26 februari 2021 introduceerde de wetgever een nieuwe jaarlijkse taks op effectenrekeningen (verder in deze tekst noemen we dit de Taks). De Taks vertoont gelijkenissen met de afgeschafte effectentaks, maar er zijn ook belangrijke verschillen.

De nieuwe jaarlijkse taks op effectenrekeningen is een belasting van **0,15%** die wordt geheven op effectenrekeningen waarvan de gemiddelde waarde, gemeten over een bepaalde referentieperiode, meer dan **1 miljoen EUR** bedraagt.

Wie is onderworpen aan de Taks?

Waar de oude effectentaks enkel van toepassing was op rekeningen van natuurlijke personen, viseert de nieuwe Taks in principe **elke effectenrekening**, ongeacht de titularis, met een saldo van meer dan 1 miljoen EUR. De Taks is dus ook van toepassing op rekeningen van vennootschappen, vzw's, stichtingen, maatschappen, oprichters van juridische constructies, onverdeeldheden, enz.

De Taks viseert Belgische rekeningen van zowel inwoners als niet-inwoners. Voor de Belgische inwoners geldt de Taks op zowel hun Belgische als hun buitenlandse effectenrekeningen. Voor niet-inwoners zijn alleen hun Belgische effectenrekeningen aan de Taks onderworpen.

Voorbeeld:

Een Belgische inwoner heeft effectenrekeningen met een saldo van ieder meer dan 1 miljoen EUR in zowel België als Spanje. Beide rekeningen zijn onderworpen aan de Taks.

Voorbeeld:

Een Franse inwoner heeft effectenrekeningen met een saldo van ieder meer dan 1 miljoen EUR in België en Frankrijk. Enkel de effectenrekening in België is onderworpen aan de Taks.

De wet voorziet een belangrijke vrijstelling voor niet-inwoners die hun fiscale domicilie hebben in een land waarmee België een dubbelbelastingverdrag heeft dat voorziet in de vrijstelling van vermogensbelastingen. België heeft zo'n vrijstelling in de verdragen met o.a. Nederland, Duitsland en Luxemburg. In bijlage kunt u de lijst van verdragslanden met een vrijstelling voor vermogen vinden.

Bepaalde rekeningen die financiële instellingen aanhouden voor eigen rekening zijn niet onderworpen aan de Taks. Het gaat dan om rekeningen van banken, beursvennootschappen, asset managers, fondsen en verzekeraars. De effectenrekeningen aangehouden door verzekeringsmaatschappijen in het kader van TAK 23-verzekeringscontracten zijn echter wel onderworpen aan de Taks.

Voor welke effecten geldt de Taks?

In tegenstelling tot de vernietigde effectentaks heeft de nieuwe Taks een ruim toepassingsgebied. De Taks is van toepassing op **alle financiële instrumenten** die worden aangehouden op een effectenrekening. Het gaat over aandelen, obligaties, trackers, opties, turbo's, notes ...

Ook eventuele liquide geldmiddelen op een effectenrekening worden in rekening genomen voor de berekening van de Taks. Bij Van Lanschot worden geldmiddelen technisch gezien op een sub-rekening aangehouden, waardoor ze niet onder de heffing van de Taks vallen. Dat is niet voor alle banken het geval.

Nominatieve effecten (= effecten op naam) die niet op de effectenrekening worden aangehouden, vallen buiten het toepassingsgebied van de Taks. De omzetting in nominatieve effecten kan echter een invloed hebben op de toepassing van de antimisbruikbepaling (zie het hoofdstuk *Wat is de antimisbruikbepaling?*).

Voor welke effectenrekeningen geldt de Taks?

De Taks is enkel van toepassing op effectenrekeningen met een **gemiddelde waarde** van meer dan **1 miljoen EUR**. Het is niet van belang hoeveel titularissen de effectenrekening telt. Dat was wel het geval bij de vorige taks op de effectenrekeningen.

Om te zien wat de gemiddelde waarde van de effectenrekening is, wordt op het einde van ieder trimester van de belastbare periode (met name 31 december, 31 maart, 30 juni en 30 september) gekeken naar de waarde van de effectenrekening, de zogenoemde peildata. Daarvan wordt dan het gemiddelde genomen door de waarden op te tellen en te delen door het aantal peildata.

Voorbeeld:

De heer Janssen heeft een effectenrekening bij Van Lanschot. De rekening had de volgende waarden op de peildata: 1.900.000 EUR op 31 december, 1.800.000 EUR op 31 maart, 2.100.000 EUR op 30 juni en 2.200.000 EUR op 30 september. De som van die waarden is 8.000.000 EUR. Gedeeld door het aantal peildata (in dit geval 4) is de gemiddelde waarde van de effectenrekening 2.000.000 EUR. Dat bedrag ligt boven de grens van 1 miljoen EUR, dus zal de Taks van toepassing zijn op deze effectenrekening.

In bepaalde gevallen zal de belastbare periode vroeger eindigen. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren als de titularis zijn effectenrekening bij de bank afsluit of zijn fiscale domicilie verplaatst naar een land met een dubbelbelastingverdrag met vrijstelling van vermogensbelasting.

Voorbeeld:

De heer en mevrouw Peeters hebben een effectenrekening bij een Belgische bank. De rekening had de volgende waarden op de peildata: 1.400.000 EUR op 31 december en 1.600.000 EUR op 31 maart. Op 18 april beslissen de heer en mevrouw Peeters om de rekening bij de Belgische bank af te sluiten. De som van de waarden op de peildata is 3.000.000 EUR. Gedeeld door het aantal peildata (in dit geval

2) is de gemiddelde waarde van de effectenrekening 1.500.000 EUR. Dat bedrag ligt boven de grens van 1 miljoen EUR, dus zal op deze effectenrekening de Taks van toepassing zijn.

Hoe wordt de taks berekend?

Anders dan bij de vernietigde effectentaks, wordt de belasting van **0,15%** bij de nieuwe Taks **per effectenrekening** berekend en niet per titularis. De Taks wordt berekend op de totale gemiddelde waarde van de effectenrekening en dus niet enkel op het bedrag boven de 1 miljoen EUR.

Als de gemiddelde waarde van een effectenrekening 2.000.000 EUR is, zal de verschuldigde Taks 3.000 EUR zijn.

Voorbeelden

Voorbeeld 1:

De heer Janssen heeft een effectenrekening bij Van Lanschot. De rekening had de volgende waarden op de peildata: 1.900.000 EUR op 31 december; 1.800.000 EUR op 31 maart; 2.100.000 EUR op 30 juni en 2.200.000 EUR op 30 september. De gemiddelde waarde van de effectenrekening is 2.000.000 EUR. Dat bedrag ligt boven de grens van 1 miljoen EUR, dus zal de Taks van 0,15% van toepassing zijn op deze effectenrekening. In dit voorbeeld is de heer Janssen 3.000 EUR verschuldigd.

Voorbeeld 2:

De heer Janssen heeft samen met zijn vrouw en kinderen een effectenrekening. De ouders hebben het vruchtgebruik, de kinderen hebben de naakte eigendom. De rekening had de volgende waarden op de peildata: 1.000.000 op 31 december; 1.050.000 op 31 maart; 900.000 op 30 juni en 1.100.000 op 30 september. De gemiddelde waarde van de effectenrekening is 1.012.500 EUR. Het aantal rekeninghouders en de opsplitsing in naakte eigendom en vruchtgebruik is voor de Taks niet van belang. De gemiddelde waarde ligt boven de grens van 1 miljoen EUR, dus de Taks is van toepassing. Let op, want in dit voorbeeld is een correctiemechanisme¹ van toepassing. De verschuldigde belasting is 1.250 EUR² (in plaats van 1.518,75 EUR).

Voorbeeld 3:

De NV Janssen heeft een effectenrekening bij een Belgische bank. De rekening had de volgende waarden op de peildata: 1.400.000 EUR op 31 december en 1.200.000 EUR op 31 maart. Op 28 mei wordt de NV Janssen ontbonden. De gemiddelde waarde van de effectenrekening is bijgevolg 1.300.000 EUR. De verschuldigde belasting is 1.950 EUR.

¹ De wetgever heeft wel in een correctiemechanisme voorzien voor effectenrekeningen met een maximale waarde van 1.015.228,43 EUR. Om te vermijden dat door de inning van de Taks de waarde van de belaste rekening onder de 1.000.000 EUR zou komen, wordt de Taks beperkt tot 10% van het verschil tussen de belastbare grondslag en 1.000.000 EUR.

Indien de gemiddelde waarde van een effectenrekening 1.015.000 EUR is, zal de verschuldigde taks 1.500 EUR zijn, in plaats van 1.522,50 EUR (= 0,15% x 1.015.000 EUR).

² Namelijk: (1.012.500-1.000.000) x 10% = 1.250 EUR.

Wie moet de Taks aangeven en betalen?

In principe houdt Van Lanschot, net zoals elke Belgische bank, voor uw Belgische effectenrekeningen jaarlijks de Taks in. Dat zal voor het eerst gebeuren in het laatste kwartaal van 2021. Die inhouding werkt bevrijdend, dat wil zeggen dat de titularis **zelf geen aangifte of betaling** meer moet doen.

Op 30 september 2021 loopt de referentieperiode voor de Taks af. Van Lanschot zal dan voor het jaar 2021 op drie peildata, met name op 31 maart, 30 juni en 30 september foto's verzameld hebben van de effectenrekening.³ Met de gegevens van die drie data zal dan de gemiddelde waarde van de effectenrekening en de verschuldigde taks berekend worden. Voordat de betaling van de taks van de rekening gaat, zal de klant nog een overzicht krijgen van de berekening. De betaling van de Taks door Van Lanschot gebeurt uiterlijk op 20 december 2021.

In sommige situaties wordt de Taks echter niet automatisch ingehouden. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer de titularis bij een buitenlandse bank een buitenlandse effectenrekening aanhoudt. In dat geval dient de titularis (of één van de co-titularissen) zelf de aangifte en betaling te doen. In dergelijke gevallen moet voor de referentieperiode eindigend op 30 september 2021 de Taks uiterlijk op 31 augustus 2022 betaald zijn. De titularis moet zelf, uiterlijk op dezelfde dag dat de elektronische aangifte in de personenbelasting moet worden ingediend, een aangifte voor de Taks indienen via MyMinfin. In uitzonderlijke gevallen kan nog een papieren aangifte ingediend worden.

Wat is de antimisbruikbepaling?

Bij de nieuwe Taks heeft de wetgever verschillende maatregelen voorzien om misbruik tegen te gaan. In november verscheen al in het Belgisch Staatsblad (en daarna in verschillende Belgische kranten) bericht over een antimisbruikbepaling. Deze antimisbruikbepaling treedt retroactief in werking op **30 oktober 2020** en is dus van toepassing op alle handelingen die vanaf die datum zijn gesteld.

Door die antimisbruikbepaling zijn bepaalde handelingen met betrekking tot effecten of effectenrekeningen, niet tegenstelbaar aan de fiscale administratie. De belasting zal dan berekend en geïnd kunnen worden zonder rekening te houden met de handelingen.

De antimisbruikbepaling voorziet in situaties die een **weerlegbaar vermoeden** van niet-tegenstelbaarheid invoeren en situaties die een **onweerlegbaar vermoeden** van niet-tegenstelbaarheid viseren.

Vooreerst is er de algemene dus een **specifieke antimisbruikbepaling**. De wetgever voorziet twee gevallen waarbij er een **onweerlegbaar vermoeden** van misbruik is, met name:

- het splitsen van een effectenrekening in meerdere effectenrekeningen met dezelfde titularis(sen) aangehouden bij dezelfde tussenpersoon;

³ Op 31 december 2020 was de wet nog niet van kracht. Daarom is er voor die peildatum geen foto.

- de omzetting van belastbare financiële instrumenten, aangehouden op een effectenrekening, naar financiële instrumenten op naam.

De belastingplichtige kan bij die handelingen niet bewijzen dat de transactie om niet-fiscale redenen is uitgevoerd. Tenzij de verrichtingen gebeurden in het kader van een overlijden of scheiding, is Van Lanschot verplicht de Taks te berekenen alsof de transacties nooit hebben plaatsgevonden.

Van Lanschot is als bank verplicht om de specifieke antimisbruikbepaling te monitoren en in de gevallen van een onweerlegbaar vermoeden de taks te berekenen alsof de splitsing of omzetting niet heeft plaatsgevonden. Zo zal Van Lanschot bijvoorbeeld bij een niet-tegenstelbare splitsing de bedragen van de twee identieke rekeningen samentellen om de taks te berekenen. De klant kan hier geen tegenbewijs leveren.

Daarnaast is er ook de **algemene antimisbruikbepaling**. Die bepaling stelt dat bepaalde rechtshandelingen die de belastingplichtige zou uitvoeren met als doel te ontsnappen aan de Taks, **weerlegbaar vermoed** worden niet tegenstelbaar te zijn aan de fiscus. Het gaat dan bijvoorbeeld om handelingen waarmee wordt vermeden dat de rekening boven de grens van 1 miljoen EUR komt. Voorbeelden van dergelijke handelingen zijn: het splitsen van effectenrekeningen bij meerdere banken of het overschrijven van effecten van de ene naar de andere effectenrekening waardoor de grens van 1 miljoen EUR vermeden wordt. Dat vermoeden van misbruik kan weerlegd worden door aan te tonen dat de handelingen zijn gesteld om niet-fiscale motieven te verwezenlijken. Je kunt hier bij wijze van voorbeeld denken aan successieplanning of risicospreiding.

Van Lanschot hoeft als bank die motieven niet te beoordelen. Als u toch dergelijke handelingen stelt, zal Van Lanschot de titularis wel informeren over de toepassing van de antimisbruikbepaling. Alleen bij een mogelijke fiscale controle zal echter naar de niet-fiscale motieven gevraagd worden. De titularis van de rekening moet dan aan de fiscale administratie aantonen dat de handelingen gesteld zijn om andere dan fiscale redenen. Het is dus noodzakelijk om de bewijzen van die niet-fiscale motieven goed te bewaren.

BIJLAGE

Hieronder is de lijst van dubbelbelastingverdragen die betrekking hebben op zowel inkomen als vermogen tussen België en andere landen te vinden:

Landen met een dubbelbelastingverdrag met België voor inkomen en vermogen			
1	Albanië	30	Moldavië
2	Algerije	31	Mongolië
3	Argentinië	32	Montenegro
4	Armenië	33	Nederland
5	Azerbeidzjan	34	Noorwegen
6	Bahrein	35	Oekraïne
7	Bosnië-Herzegovina	36	Oezbekistan
8	Bulgarije	37	Oostenrijk
9	Canada	38	Polen
10	Chili	39	Roemenië
11	Congo	40	Rusland
12	Cyprus	41	Rwanda
13	Denemarken	42	Servië
14	Duitsland	43	Slovakije
15	Ecuador	44	Slovenië
16	Finland	45	Spanje
17	Gabon	46	Sri Lanka
18	Georgië	47	Tadzjikistan
19	Hongarije	48	Thailand
20	Hong Kong	49	Tsjechië
21	IJsland	50	Tunesië
22	Israël	51	Turkmenistan
23	Kazachstan	52	Uruguay
24	Kirgizië	53	Verenigde Arabische Emiraten
25	Koeweit	54	Vietnam
26	Kroatië	55	Wit-Rusland
27	Luxemburg	56	Zweden
28	Macedonië	57	Zwitserland
29	Malta		